toomingas, pihlakas, paju, künnapuu, jalakas, kuslapuu, lodjapuu, saar, tamm, mets-õunapuu, vaher, paakspuu, pappel ja emalepp.

Rõngus ei puudu ka põlised puud. Nad pole säilinud üksi metsades, vaid ka lagedal inimese kaitse all. Virtsjärve kaldal Salu talu juures voorel kasvab „rootsi-aegne" mänd; tema kaaslane on paarkümmend aastat tagasi tormist murtud. Kaks hiiglatamme kasvavad Tamme talu juures Kirepis, Teedla mõisa põllul ja seal lähedal Laane talu aias kasvavad kummaski kaks igivana pärna. Rahvas ei puutu põliseid puid, kuigi iseäralist pühakspidamist märgata ei ole.

Viimseil aastail on metsa palju maha raiutud, ilusad mõisate puiestikud karjamaaks muudetud.

Tähtsamaiks heinamaiks on lõikheinastutega sood Virtsjärve ääres, saartel ja ürgorgudes, kuna vähemad niidud ja puisniidud on lappidena laiali pillutud põldude ja metsade vahel. Suuremad turbarabad puuduvad, vähemad on küngaste vahelistes lohkudes ja ürgorgudes.

Metsa-piirkonnad on rikkad marjadest. Siin kasvavad: mustikad, joovikad, murakad, pohlad, maasikad, vabarnad, jõhvikad, linnumarjad ja teised. Seentest esinevad: paluseened, kikkapüksid, sooseened, härjakeeled, võiseened, kaseseened, lepa- ja haavaseened, pilvikud ja lehmaudarad.

Botaaniliselt väga huvitavaks tuleb Palupera ja Hellenurme valla piirides voolava Elva jõe orgu pidada. Haruldasemaist taimedest leiame Palu veski taga orulammil kasvavas tihnikus ühes humalate ja karvase lillpajuga (*Epilobium hirsutum* L.) väga suurel arvul laialehist kellukat (*Campanula latifolia* L.). Pesajuur (*Neottia nidus avis* Rich.) ei ole siin haruldane, väga vähesel arvul leidub aga seebilille (*Saponaria officinalis* L.) ja laialehist käppa (*Orchis latifolia* L.). Sealsamas Elva jõe ja Palu veski jõe vahelises metsas kasvavad öövilge (*Goodyera repens* R. Br.), seenlill (*Monotropa hypopitys* L. *var. hirsuta* Reth.), sariktalvik (*Chimophila umbellata* Nutt.) ja 1922. a. suvel leidus üksik eksemplar mets-seahernest (*Lathyrus silvester* L). Hellenurme mõisa juures, pealpool parki, Elva jõe parempoolsel kaldkõrglammil, leidub umbes üle vakamaa suurune maa-ala, mis tihedalt kaetud katkujuurega (*Petasites officinalis* Mnch.). Väga võimalik, et siin tegemist on endise kultuuriga. 3.5 km eespool Hellenurme mõisat leidus 1922. a. suvel Elva jõe oru järsul, 21 m:i kõrgusel liivaveerul tumepunane neiuvaip (*Epipactis rubiginosa* Gaud.), mis seniste andmete järele Põhja-Eesti paekaldal leidus. Palupera vallas, Pritsu jaama ligidal, leidus ühel liivasel moreenkingul mets-mägisibul (*Sempervivum soboliferum* Sims.).

Loomad. Suured kiskjad on hoopis kadunud, hunte ei ole 40—50 aastat nähtud, ilveseid kümmekond aastaid. Põdrad elavad õige vähesel hulgal Aakre metsades, metskitsed pea igal pool. Jäneseid ja rebaseid on rohkesti. Jäneseid on kolme liiki: metsjänesed, hallid põldjänesed ja kivijänesed. Rebased ja määrad (kährid) on metsades tavalised seal, kus leidub liivakünkaid. Oravaid on veel